

दिश्य (von 2. दिष् adj. auf die Himmelsgegenden, den Horizont bezüglich, denselben gehörig, dort befindlich P. 4, 3, 54. AK. 1, 1, 2, 3. H. 168. पे दिव्या पे दिश्याः (सर्पाः) ĀCV. GRH. 2, 1. वलि KAUC. 8. 31. 66. 127. Bez. gewisser Backsteine beim Altarbau ÇAT. Br. 10, 4, 2, 16. 6, 2, 2, 4. KĀTJ. ÇR. 17, 9, 2.

दिष्ट m. N. pr. eines der Söhne des Manu Vaivasvata BHĀG. P. 8, 13, 2. 9, 1, 12. 2, 22. 23. VP. 348, N. 4. — Die übrigen Bedd. des Wortes s. u. 1. दिष्.

दिष्टान्त (दिष्ट + अन्त) m. das bestimmte Ende oder das Ende des bestimmten Lebens, der Tod AK. 2, 8, 2, 84. H. 324. जगाम काले धर्मात्मा दिष्टान्तम् MBh. 1, 2193. 13, 4424. R. 2, 66, 12. ताते दिष्टान्तमागते R. GORR. 2, 111, 3. दिष्टान्तमेत्युपः R. SCHL. 2, 63, 28 (दिष्टान्तमीयुपः GORR. 67, 22). दिष्टान्तमाय MBh. 5, 5945. RAGH. 9, 79. समनुप्रातः R. 2, 72, 25.

दिष्टि (von 1. दिष् f. 1) Anweisung, Vorschrift: अयानः प्रतिप्रस्थाता दिष्टिर्षिशास्ता वलं ध्रुवगोपम् PAÑKĀV. Br. 25, 18. — 2) glückliche Fügung (nach TRIK. 3, 3, 97. H. 1528. an. 2, 92. MED. 1. 17 Freude, eine Bed., welche aus दिश्या gefolgert worden ist); davon instr. दिश्या adv. गा णा स्वरादि zu P. 1, 1, 37. Ausdruck der Freude AK. 3, 3, 10. TRIK. 3, 4, 1. H. 1528. MED. avj. 64. o die glückliche Fügung so v. a. das deutsche dem Himmel sei Dank: अयोऽन्यगतसौहार्दादिश्या दिद्योति चाब्रुवन् MBh. 1, 5063. 5, 5968. दिश्या धियते पार्या हि दिश्या जीवति सा पृथा 7453. त्रिभिर्दिश्या विवर्धसे ŚĀV. 6, 23. N. 13, 45. 23, 7. 26, 12. R. 1, 17, 37. 20, 18. 69, 9—11. 2, 30, 28. ÇĀK. 40, 4. 108, 13. 181. 188. VIKR. 133. MĀLAV. 61, 18. PAÑKĀT. 44, 10. BHĀG. P. 7, 7, 3. वर्धसे दिश्या R. 6, 98, 6. दिश्या वर्धसे VIKR. 8, 2. PAÑKĀT. 46, 9. दिश्या दानस्य यत्तावत्प्रसङ्गे ऽङ्गीकृतो ऽनया KATHĀS. 24, 44. दिश्या प्रसरसि यदि AMAR. 50. — 3) ein best. Längenmaass TRIK. 3, 3, 97. H. an. MED. KAUC. 50. 83. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 5, 3, 9. Accent eines mit einem Zahlworte anlautenden und auf दिष्टि ausgehenden comp. P. 6, 2, 31. Vgl. कुदिष्टि.

दिक्षु adj. freigebig UṂĀDIK. im ÇKDR. — Falsche Form für देक्षु.

दिक्षु, देग्धि, दिग्धे DHĀTUP. 24, 5; धेह्यति, देग्धा KĀR. 6 aus SIDDH. K. zu P. 7, 2, 10; अघ्नित्त, अघ्नित्त und अदिग्ध P. 7, 3, 73. VOP. 8, 130. 9, 46. bestreichen, verstreichen, verkitten, salben: वाचा शल्याँ अशनिर्भिर्दिक्षुनः RV. 10, 87, 4. ये अघ्नीषन्ते अदिक्षुन्ते अस्पन्ते अस्वामृजन् (इषुम्) AV. 4, 6, 7. अदिक्षुन्तेः शुभेः BHĀT. 17, 54. दिग्धं bestreichen, besalbt, beschmiert, besudelt AK. 3, 2, 39. TRIK. 3, 3, 218. H. 1483. an. 2, 241. MED. dh. 7. मृदा दिग्धा ÇAT. Br. 6, 7, 4, 15. KĀTJ. ÇR. 16, 3, 2. KAUC. 28. दिव्यचन्दनदिग्धाङ्ग R. 3, 42, 49. BHART. 1, 49. BHĀT. 3, 21. नदीशैवालदिग्धाङ्ग MBh. 13, 2660. कृस्तावमृग्धि M. 3, 132. RAGH. 16, 15. मलदिग्धाङ्गी N. 24, 41. पोम्पुशोषितदिग्धाङ्ग DAÇ. 1, 34. mit Gift bestreichen (Pfeil), subst. ein vergifteter Pfeil AK. 2, 8, 2, 56. TRIK. H. 779. H. an. MED. इषुरिव दिग्धा पृक्कुरिव AV. 5, 18, 15. M. 7, 90. दिग्धविद्ध ÇAT. Br. 14, 9, 4, 8. दिग्धकृत R. GORR. 2, 114, 33. दिग्धकृत MBh. 5, 1473. सा विद्धा बहुभिर्वाक्वीर्दिग्धैरिव गजाङ्गना R. 2, 30, 23. — Vgl. दिग्ध. — desid. धीन्तते sich salben wollen ÇAT. Br. 3, 2, 2, 30. धीन्तते ebend.

— अभि, partic. अभिदिग्ध angekittet oder bestreichen so v. a. vergiftet: दक्षास्तर्पसाभिर्दिग्धाः AV. 5, 18, 8.

— अघ्न bestreichen, beschmieren: दत्तज्ञसावेदिग्धि KAUC. 31.

— आ, partic. आदिग्ध bestreichen, besalbt, beschmiert: वाङ्मिश्रन्दिग्धैः MBh. 7, 4386. कवचैः शोषितादिग्धैः 6, 4384. HARIV. 9357. BHĀG. P. 5, 3, 32.

— उद् aufwerfen: ऊर्जं वा एतं रसं पृथिव्या उपदीक्षा उदिकृत्ति यद्दल्मीकम् TAĪTT. ĀR. 5, 2, 8. — Vgl. उदिकृत्ता.

— उप, partic. उपदिग्ध beschmiert, belegt mit: शिरोगलं कपोपदिग्धम् SUÇR. 2, 376, 11. लोकातो च मणीनां च मलयङ्कोपदिग्धता KĀM. NĪTIS. 7, 24. viell. gefleckt: सुविभक्तदेहा न चोपदिग्धा न कृशाः तमाश्र (sind die Bhādra genannten Elefanten) VARĀH. BRH. S. 66, 1. — Vgl. उपदेह.

— नि P. 8, 4, 17. partic. निदिग्ध klebend an: यथाधो भूमौ निदिग्धं तदमुषा स्यादेवं तत् ÇAT. Br. 1, 7, 2, 13. ŚĀJ. hat निद्गधं gelesen. = उपचित AK. 3, 2, 38; vgl. u. निम्.

— परिणि, °देग्धि P. 8, 4, 17, Sch.

— प्रणि, °देग्धि P. 8, 4, 47, Sch. VOP. 8, 22. 9, 46.

— निम्, partic. निदिग्ध = मांसल, उपचित mit Fleisch belegt, wohlgenährt H. 449. — Vgl. u. नि.

— परि belegen, überziehen: यद्विज्ञामन्पृषि वन्दन्ं भुवदृष्टिवित्तौ परि कुल्फौ च देहेत् RV. 7, 50, 2.

— प्र beschmieren, bestreichen, salben: शिषुभिर्नवनीतमिश्रैः प्रदेग्धि KAUC. 29. प्रदेहैः प्रदिक्षात् SUÇR. 1, 42, 19. प्रदिक्षु 100, 21. प्रदिग्ध beschmiert, bestreichen, befleckt, besalbt, überzogen mit 42, 2. 97, 18. 110, 6 (230, 16 ist wohl प्रद्ग्ध zu lesen). रुधिर° BHĀG. 2, 5. MBh. 8, 3306. विषु° VARĀH. BRH. S. 77, 1. मल° BRH. 26 (23), 16. R. 5, 11, 24.

— सम् beschmieren, bestreichen, überziehen: लोमानि जतुना संदिक्षु KAUC. 13. 26. रक्तचन्दनसंदिग्धौ — बाहू MBh. 8, 3161. धूपैर्शालविनिःसृत्तैर्वल्गुभयः संदिग्धपारवताः VIKR. 43. — pass. (zusammengelebt sein, verwechselt werden mit: सा पृथिव्या संदिक्षते NĪR. 2, 7. करेतिर्किरती संदिग्धौ वर्षकर्मणा 8. अनुगर्जितसंदिग्धाः — मुरञ्जस्वनाः KUMĀRAS. 6, 40. संदिग्ध nicht deutlich hervortretend, unverständlich: संदिग्धान्तरया गिरा MBh. 1, 6565. वाष्पसंदिग्धया गिरा 2, 701. 3, 2500. 2913. R. 2, 100, 28. 4, 38, 9. वाष्पसंदिग्धया वाचा 5, 32, 2; vgl. असंदिग्ध. in Zweifel, in Ungewissheit sein, dem Zweifel unterliegen: तस्य संदिदिहे बुद्धिस्तां दृष्ट्वा तद्विनिर्णये R. 5, 18, 17. संदिक्षमानान्यव्यक्ताज्ञादिपदानि MADHUS. in Ind. St. 1, 19, 22. med. dass.: मरिष्यति न वेति संदिक्षानाः ŚĀJ. zu SHĀDY. Br. 4, 6. संदिग्ध verzweifelnd an: अवीर्या वीर्यसंदिग्धाः R. 1, 66, 25. in Zweifel, in Ungewissheit sich befindend; zweifelhaft, ungewiss: स संदिग्धमिवात्मानं मेने HARIV. 3738. °मति JĀGĀ. 3, 152. चेतम् MĀLAV. 63. °बुद्धि ÇĀK. 69, 2. °निश्चय R. 1, 7, 6. स्मृति 5, 18, 7. संदिग्धसाध्यवान्पतः (Gegens. निश्चित) TARKAS. 39. संदिग्धार्थ JĀGĀ. 2, 16. परलोका PAÑKĀT. I, 196. संदिग्धो विज्ञयो युधि III, 11. °फल (Wilson und BENF. vergiftet) DAÇAK. 88, 1 (BENF. Chr. 197, 2). असंदिग्धम् adv. ohne Zweifel, bestimmt PAÑKĀT. 241, 8. VID. 67. MĀRK. P. 23, 66. — Vgl. संदेघ, संदेह. — caus. undeutlich machen, verwirren: तन्मे संदेक्ष्यदिशः MBh. 1, 5183. med. in Zweifel, in Ungewissheit sein: अथ संदेक्ष्यानां दृष्ट्वा स्पृष्ट्वा च पार्थिवम् । यत्तदाशङ्कितं पापं तस्य जज्ञे विनिश्चयः ॥ R. 2, 63, 15.

दिक्षु f. N. pr. eines Frauenzimmers RĪGĀ-TAR. 7, 332. — Vgl. दिलक्ष. 1. दी (vgl. डी), दीयति schweben, fliegen; auch von der Bewegung